

Nordiska fornlemningar 23

Greby gravfält

Återutgivning av text från 1819

En gratis e-bok från
e-boksforlaget.se

Nordiska fornlemningar 23.
Greby gravfält
- Återutgivning
av text från 1819

av Johan Gustaf Liljegren
och Carl Georg Brunius

Copyright © 2016 Mikael Jägerbrand
Virvelvind Förlag, Lysekil
Mer info: www.e-boksforlaget.se

Förord

I den här e-boken får du en av de allra första beskrivningarna av Greby gravfält utanför Grebbestad i Bohuslän.

Du får några kortfattade fakta om antalet gravar och resta stenar. Du får också veta mer om spännande sägner om blodiga slag.

Den här texten publicerades 1819 i den svenska tidskriften "Nordiska fornlemningar". Texten skrevs av fornforskarna Johan Gustaf Liljegren (1791–1837) och Carl Georg Brunius (1792–1869).

Den här e-boken publicerades på sajten e-boksforlaget.se i mars 2016. Du får gärna länka till den här e-boken eller skicka vidare e-boken till vänner och bekanta. Du får till och med ladda ner den och sprida den vidare på din egen sajt eller blogg – men då kan vi inte göra eventuella ändringar, rättelser eller kompletteringar.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

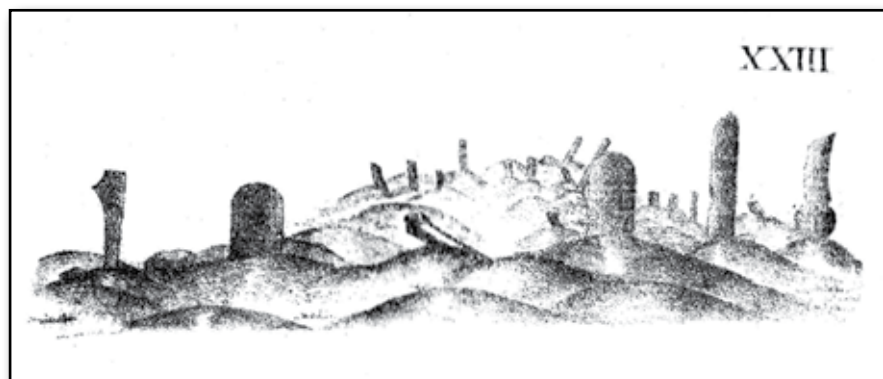
Skildring av Greby gravfält år 1819

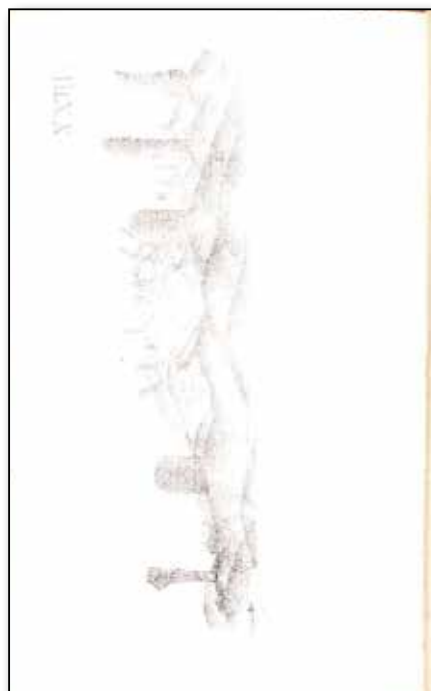
Den här texten publicerades ursprungligen år 1819 i tidskriften "Nordiska Fornlemningar. III. Häftet." med rubriken "XXIII. Slagfält". Författare till texten är Johan Gustaf Liljegren (1791–1837) och Carl Georg Brunius (1792–1869).

Sedan Skottarne, förtäljer folkberättelsen, landstigit vid Grebestöd i Tanums härad och socken af Bohus län och derifrån framträngt till Bullaresjön i Bullarens härad och Nafverstads socken, hindrades de från mera kringgripande härjningar derigenom att Näskonungarne på Hällungstad i Krokstad, på Raneborg i Svarteborg och på Signebön i Edingedalen förenat sig, hvilka ej allenast förstörde alla farkoster, hvarmed de kunnat öfvergå vattnet, utan besatte äfven passet vid Långvallsbro. Härpå följde en träffning, hvarefter de mångfaldiga runda och aflånga högar, som ligga nära Nafverstads kyrka, skola vara ett minnesmärke. I denna träffning blefvo fremlingarne så tilltygade, att de funno rådligast att tänka på sin återfärd, under hvilken de så af Småkonungarne på Hudt och Vetlanda å nyo

ansattes vid Tanums kyrka, att Blodbäck, som förbiflyter, tros häraf erhållit sitt namn. Här omkring ses också flera högar. — Sedermera drogo fienderna sig närmare kusten, då Valbret, deras Konung, stupat vid Prestemyran, der han jordats i en ofvan marken stående hällkista, hvarest äfvenledes räknas några högar. Men största manfallet väntade dem vid Greby.

XXIII. Denna ljungbevuxna valplats, som ligger venster om vägen mellan Hede och Grebestöd, har 117 högar, hvaraf 44 äro rectangelformiga vid 25 alnars längd och 9 alnars bredd, med obetydliga omgifningskedjor, och lära de hölja de ringare. De öfriga 73 deremot äro runda om 12 alnars diameter, med serdeles vackra omgifningskedjor. På dessa sednare stå 16 bautastenar, och 21 ligga kullfallna, hvilka äro från 3 till 7 alnar långa. — Kusen, en af Valbrets befälhafvare, skall härifrån undkommit ner till hafsstranden, der han fallit och gifvit namn åt gården Kuseröd, hvarest tvänne treuddiga stenläggningar kallas Kusensgraf. De i tracten befintliga klapperrör äro ingalunda, såsom man påstått, af människohänder sammanförda, utan i urtiden hopvräcka af sjösvallet, hvarom vid närmare granskning är lätt att öfvertyga sig.

Nordiska fornlemningar, häfte III, 1819.

Viktiga ord och personer

Aln.

Längdmått. En aln är 59 cm.

Bautasten.

Gammalt ord som betyder rest sten.

Brunius, Carl Georg.

[1792–1869] Konstnär, arkitekt och konsthistoriker som växte upp i ett av världens mest hällristningsrikaste områden, Tanum. Mest känd för sin bok "Försök till förklaringar öfver hällristningar" som kom 1868.

Grebbestöd.

Äldre stavning för orten Grebbestad.

Hilfeling, Carl Gustav Gottfried.

[1740–1823] Guldsmed och konstnär som är mest känd för de teckningar han gjorde under sina resor i flera av Sveriges landskap.

Liljegren, Johan Gustaf.

[1791–1837] Svensk fornforskare och riksantikvarie. Var en

av landets första professionella arkeologer och var verksam som professor i ämnet vid Lunds universitet. Var en av 1800-talets främsta experter på runor och gav bland annat ut "Run-urkunder" (1833).

Näskung.

Äldre titel på en hövding eller kung över ett mindre område.

Valplats.

Äldre ord för platser där ett slag ägt rum.

Fler böcker från E-boksforlaget.se

Här är några flera e-böcker från E-boksforlaget.se

Alla titlarna går att hitta hos de flesta e-bokhandlare, i iTunes samt på många bibliotek.

På vår sajt hittar du mer information om böckerna samt länkar.

Ett urval av våra e-böcker

001	"Greby gravfält – det vackraste gravfältet i Sverige"	011	"Hällristningar på Kinnekulle" (1892)
002	"222 galna fakta om filmstjärnor och kändisar"	012	"Forn tidens perioder" (1892)
003	"99 galna fakta du inte visste om bad"	013	"Skäggets historia" (1893)
004	"Hollyhotell – triviaboken om kändisar på hotell"	014	"Midvinterns solfest" (1894)
005	"Sølgudens yxa och Tors hammare" (1899)	015	"Hur gamla är hällristningarna?" (1869)
006	"Svenska djur i folktron" (1898)	016	"Bohusläns bygdeborgar" (1909)
007	"Galna väderrubriker – 155 exempel från kvällstidningarna"	017	"Bohuslänska hällristningar" (1879)
008	"Feniciska kolonier i Skandinavien" (1875)	018	"Kattens kulturhistoria" (1882)
009	"Galna rockstjärnor – 199 otroliga fakta från pop- och rockvärlden"	019	"Ett besök i Venedig år 1878"
010	"250 galna fakta om fotbolls-VM"	020	"Strandgatan i Visby år 1879"
		021	"Märkliga orter i Sverige" (1883)
		022	"Resa på Dalslands kanal år 1877"
		023	"Nyköpings slott" (1877)
		024	"Djurens sömn" (1889)
		025	"Katten i forntida Egypten" (1889)
		026	"Ett besök i Marstrand år 1882"
		027	"Runlejonet i Venedig" (1871)

028	"Dryckenskapens faror" (1894)	054	"Förbindelse mellan Skandinavien och västra Europa före Kristi födelse" (1889)
029	"Min resa i Blekinge och Kalmar år 1854"	055	"Vadstena slott" (1875)
030	"En utflykt på Mälaren år 1871"	056	"Skildring av Island" (1870)
031	"Kelternas historia" (1883)	057	"Husaby kyrka" (1899)
032	"Jack Uppsprättaren – Världens första bok om seriemördaren Jack the Ripper" (1889)	058	"Besök på Gripsholms slott år 1895"
033	"Svear och götar under folkvandringstiden" (1905)	059	"Hällristningarna i Järrestad" (1881)
034	"Ett dygn på månen år 1870"	060	"Ett besök i Rom år 1870"
035	"Blomsterspråket" (1888)	061	"Orkidéernas historia" (1894)
036	"Vikingatidens Lund och Birka" (1909)	062	"Besök på Helgoland år 1874"
037	"Fynden i Troja" (1878)	063	"Nyaste och tillförlitligaste Drömboken" (1918)
038	"Skildring af Vestergötland år 1882"	064	"1870-talets bästa tips för frisyr och utseende"
039	"Kalmar slotts historia" (1880)	065	"Nordens fartyg från hednatiden" (1872)
040	"Ett besök i Södertälje år 1881"	066	"Guide till Uppsala år 1875"
041	"En färd på Donau år 1882"	067	"Skildring av Blekinge år 1882"
042	"Ringmuren i Visby" (1874)	068	"Kyrkoruinen S:t Katarina i Visby" (1877)
043	"Skildring av Värmland år 1882"	069	"Anmärkningar rörande figurteckningar från forntiden" (1842)
044	"Julen på 1870-talet – Skildringar och illustrationer i svenska tidskrifter "	070	"Skildring av Bohuslän år 1882"
045	"Om julens härkomst" (1899)	071	"Gripsholms slott" (1877)
046	"Jomsvikingarnas saga" (1888)	072	"Skildring av Dalsland år 1882"
047	"Julen i Skåne på 1820-talet"	073	"Skildring av Närke år 1882"
048	"Fredrikstens fästning och Karl XII" (1879)	074	"Skildring av Öland år 1882"
049	"Skildring av Göteborg år 1882"	075	"Lyxens historia" (1870)
050	"Skildring av Halland år 1882"	076	"Skildring av Stockholm år 1882"
051	"Skånska fornminnen" (1853)	077	"Sveriges 33 mest sevärda vikingaplatser"
052	"Norrköpings historia" (1871)	078	"Skildring av Västmanland år 1882"
053	"Ett besök i Waxholm år 1870"		

- 079 "Skildring av Härjedalen år 1882"
- 080 "Ett besök i Strängnäs år 1874"
- 081 "Ett besök i Visby år 1906"
- 082 "Skildring av Gästrikland år 1882"
- 083 "Skildring av Jämtland år 1882"
- 084 "Gaffelns historia" (1889)
- 085 "Hervars och Hedreks saga" (1888)
- 086 "Gråfkistor af klufna och urhålkade stockar" (1894)
- 087 "Bohus fästning" (1869)
- 088 "En resa på Rhen år 1866"
- 089 "Skildring av Gotland år 1882"
- 090 "Falu grufvas historia" (1864)
- 091 "Den svenske solguden och den svenske Tyr" (1906)
- 092 "Rundtur i södra Frankrike år 1880"
- 093 "Sveriges hundraser" (1880)
- 094 "Sagan om Ragnar Lodbrok och hans söner" (1880)
- 095 "Borgholms slottsruin" (1878)
- 096 "Vårt solsystem" (1878)
- 097 "Carl Larssons Uppsala-tempel" (1908)
- 098 "Sverige och vikingafärderna västerut" (1924)
- 099 "Ett besök på Djurgården sommaren 1868"
- 100 "Hilmas Alaska" Resguide till guldgräverskans trädgård av cement.
- 101 "Skildring av Ångermanland 1882"
- 102 "Ölands fornminnen" (1874)
- 103 "Sigtunas tidiga historia" (1872)
- 104 "Tors hammare" (1872)
- 105 "Skildring av Dalälven år 1876"
- 106 "Helgeandskyrkan i Visby" (1878)
- 107 "Hällristningarnas ålder" (1869)
- 108 "Fyndet av vikingaskeppet i Gokstad år 1880"
- 109 "Sherlock Holmes: »Gloria Scott»"
- 110 "Sherlock Holmes: Beryllkronan"
- 111 "Sherlock Holmes: De fem apelsinkärnorna"
- 112 "Sherlock Holmes: De rödhårigas förening"
- 113 "Sherlock Holmes: Den avhuggna tummen"
- 114 "Sherlock Holmes: Den blå karbunkeln"
- 115 "Sherlock Holmes: Den försvunna brudgummen"
- 116 "Sherlock Holmes: Den försvunna kapplöpningshästen"
- 117 "Sherlock Holmes: Blodbokarna."
- 118 "Sherlock Holmes: Det spräckliga bandet. "
- 119 "Sherlock Holmes: Den grekiske tolken"
- 120 "Sherlock Holmes: Musgraves ritual"
- 121 "Sherlock Holmes: Det gula ansiktet"
- 122 "Sherlock Holmes: Det hemlighetsfulla mordet vid skogssjön"
- 123 "Sherlock Holmes: Den hemlighetsfulle patienten"
- 124 "Sherlock Holmes: Börsmäklarens biträde"

125	"Sherlock Holmes: En skandal i Böhmen"	146	"SVT-skandaler 1. Den otroliga historien: Så blev "På spåret" filmerna olagliga"
126	"Sherlock Holmes: Krymplingen"		
127	"Sherlock Holmes: Lorden och hans rika amerikanska brud"	147	"Fyra skadade är mindre än fem döda – 444 tjuvlyssnade citat på en kvällstidning"
128	"Sherlock Holmes: Mordet i Reigate"	148	"Sherlock Holmes: En studie i rött"
129	"Sherlock Holmes: Tiggaren med den kluvna läppen"	149	"Förtidens sjörövare i Medelhavet" (1870)
130	"Skildring av Södermanland år 1882"	150	"33 Viking places to visit in Sweden – guidebook to ruins and museum"
131	"Våra fornminnen – vad de lära oss" (1916)		
132	"Kanalbyggen på planeten Mars" (1888)		
133	"Ett besök i Ystad år 1872"		
134	"Petras helgedomar" (1921)		
135	"Ett besök i Boxholm år 1885"		
136	"Resor med luftballong år 1873"		
137	"Ett fartyg från vikingatiden – fyndet av Tuneskeppet 1867"		
138	"Skildring av Östergötland år 1882"		
139	"Ännu fler galna rockstjärnor – 200 otroliga fakta från pop- och rockvärlden"		
140	"Sveriges fasta fornlämningar från hednatiden" (1901)		
141	"Förstörda fornminnen i Bohuslän år 1924"		
142	"Guide till biskötsel" (1885)		
143	"Ett besök i Roms katakomber år 1870"		
144	"Skildring av Riseberga klosterruinerna" (1874)		
145	"Citatboken. 222 kändisar om sin ålder och om att bli gamla"		